

מסורת הש"ס

(א) שקלים פ"ה ה"א [עלין:]
 [ויען] וסס חילת פ"ה עשר,
 (ב) וזחש ק"ה חילת קכ.
 כרמות קכ"א, (ג) מעשרות פ"ג
 מ"ט, (ד) [עלין:] ג"א [ונקטן]
 עמוד ג"א, (ה) [עלין:] דמא"ל,
 חילת קל"ג, (ו) ז"ק ג"ד.
 חילת קל"ג, (ז) עמורה ו' דברים
 מד: [ז"ק] כח, (ח) פאה
 ח"י מ"ב, (ט) [ז"ק] ט'
 (י) ג"ד ד"ד, (יא) דברים ד'
 (יב) [פאה] ד' כ', (יג) דברים
 טס, (יד) ויקרא י"א
 [בס"א] דפריש"י, וואו
 לעל: [ד"ה] גבל"ג, (טו) [ז"ק]
 כ' כדורות כ' חילת ע"א,
 (טז) ולר' שמעאל, קכ.
 ככה"י, [רש"י]

תורה אור השלם

1. וְכִי יִפֹּל מִנִּבְלָתָם עַל כָּל
זֶרַע זֶרַע אֲשֶׁר יִזְרַע טְהוֹר
הוּא:

הגהות הב"ח

(א) תום' ד"ה חלל וכו'
תאנה שהיא עומדת בחצר
אוכל אחת אחת ופטור וכו'
נותנין עליו חומרי אדם:

לעזי רעס"י

פוליו"ל. מנתה (צמח).
שדריא"ה. צתרה (צמח).
טיי"ר. להכתים (לעבד
שדה בשיטת כתמים,
כלומר ללקט בו פה ושם).
אניי"ט [אניי"ד]. שָׁבֶת
(צמח ריחני).

מוסף רש"י

[illegible]

טומאה חמורה אינה עושה ריווא צה. מאחר שמטמאה נבלה אף האדם אין אותו אדם חוזר ומטמא אדם שאין מטמא אדם אלא אצל הטומאה אצל אוכל חוזר ומטמא אוכל מדברגן: **הכשר שרץ.** שיכשירו שרץ להציאו לידי טומאה: שאין סופן לטמא טומאה חמורה. אין לך חוכל מטמא אדם: שום טומאה חמורה שום טומאה קלה. לא אם אמרת בטומאה חמורה ידי הוא שמטמא צלה מחשבה שלא מזניו שום טומאה שמה טומאה חמורה שמה צריכה הכשר תאמר בטומאה קלה דלובלין שאע"פ שזו אינה צריכה הכשר הרי כל אוכלין יש עליהם שום טומאה קלה וצריכין הכשר הלכך הכא נמי צריכין מחשבה: לענין מעשר. דהואיל ונמחק עליהן ללדס היא מחשבה וחייבין צמעשר: הסיאה. פוליו"ל: והקורנים. שדריא"ה: נשמרין. ס"ד אם היו נשמרין ללכילת אדם: אלא לאו דורען צבהמה וקסני. אם חזר ושמרן ללדס חייבין: ללדס קיימי. וכיון דסמטייהו ללדס מאי אם היו נשמרה הכי קאמר אדם מתקבץ משמר פירוטיה דלא הוי

הפקר חייבין: **מפיז רב אשי**. לרצא:
ואס איזא. דלענין מעשר הויא
מחשבה הא איזא עולשין שזרען
לבהמה וממלך עליהם לאדם דחייבין
במעשר ואינן מטמאין דהא לענין
טומאה אמרת לאו מחשבה היא:
ראשיטת הגו. הגזון לאו חייב ליתן
בכל שנה מן הגז מעט לכהן ובשמיטת
חולין [קלה]. מפרש שיעורא: **במטנות**.
זרוע לחיים והקיצה: **ויש שחייב**
במטנות. כגון בקר ואינו חייב
בראשית הגז: **ס"ט**. דמין קמני
במתני': **ופטור מן המעשר**. דהפקר
פטור מן המעשר. ובפרט ובפאה
להכי מחייב דמאמרין בגזולא צבצא
קמא? משום תעובז ימירא? דכתיב
במשא תורה לא תפאר אחרריך ואמר
מר (חולין דף קלא). לא תטול תפארתו
ממנו והיינו פאה ודרשינן בספרי
אחרריך זו שכתה וכתיב לגר ליתום
ולאלמנה יהיה וכתיב בנתיה כי
תצזור כרמך לא תטול אחרריך לגר
ליתום ולאלמנה יהיה הרי פאה ושכתה
ועוללתי ל' לא תמדה ומכתה צפרשה
קדושים' כדולה לעני ולגר תעזוב
אותם לרבות הפקר כי האי גוונא
אכל הפקר גמור פטור מכולן דמתנן
לעיל ונשמר פרט להפקר [ג]. **סנ הפס**
כו'. האי דנקט לה הכא משום
דלחומיב עלה ממתני' ודר' יוחנן נמי
עולשין שזרעו כו' משום דלחומיב עליה
ממתני' נקט לה הכא: **מודים אכמים**
לרבי עקיבא. ר' אע"פ דלפניו צננמר
שדה ושייר קלחים לחים. מנמר טי"ר
בלע"ז שמלקט כאן את המזבזלים
כל זרכן ומניח את הלחים שלא
בשלו וסחור ומלקט במקום אחר
דהוה ליה נזומר. וקאמר ר' עקיבא
כשהו חזר ולוקט נותן פאה מכל
אחד ואחד שהקיר שנייתים מפסיק
וסחמים אומרים פאה מנחת על
גל ומודים וסחמים לרבי עקיבא

בזורע שבת או חרדל כו'. להכי נקט הני שאין דרכן לעשות מהן ערובה אלא זורען לתבלין בעלמא בשנים ושלשה מקומות. שבת א"י טו:

והא
 שניו קונה אצל להפריש מן העומרים או מן הכרי לא צריך קרא

מפקיר כרמו פטור מפיאה לר' ישמעאל כיון דדריש תעזוב יתירא לדרשא אחריתא וא"כ היכי מוכח נמי למפקיר (עצמו) [כרמן] ותרתי ש"מ דהא אביי גופיה דמוקי

בא סימן פרק ששי נדה

שום טומאה חמורה בעולם ב'. מימה דיפרש הא דקמני דלינה יורדת לך המחשבה גופה ללא מלינו טומאה חמורה שרביה מחשבה שום מקום דהא דלמריין דנבלת בהמה ועוף טהור ריכין מחשבה היינו לטומאת אוכלין לזרף פחות מכית ופחות מכויה אוכלין אוכלין אבל כזית מהם מטמא אדם וכלים בלא מחשבה כדפרישית (א) אבל טומאה קלה ריכיה מחשבה בעלמא ומיהו נבלה נמי בעינן שיהא ראויה לגר לזר פדא :

ה' דחמרא דעושה
ממאה שלא במחשבה
הכי קאמר לא אם
ה שכן אינה צריכה
קלה שצריכה הכשר
תנן ^(א) שלשה דברים
הור צריכה מחשבה
בבית הבלועה ואינה
כשר שרץ לא בעיא
שנא הכשר שרץ דלא
ישמעאל הכשר מים
דבי רבי ישמעאל
אל יעל כל זרע זרוע
שאין סופן לטמא
הכשר יאף כל שאין
ממורה צריכין הכשר
שסופה לטמא טומאה
כשר אלא אמר רבא
טומאה חמורה בעולם
לא אמר רבא ומורה
דפרישית לעיל:

מִן קַתְנִי ש"מ. וּאִם צָרִים הַגּוֹל
קָמָה (צ"ק נד.) קָאָמֵר אֲבִי
דְלִי יִשְׁמַעֵל שִׁינִי אֵין קוֹנֵה דְקָאָמֵרִי
רַבֵּן לֹא הִפְרִישׁ פָּאָה מִן הַקְּמָה
יִפְרִישׁ לֹא הַמַּעֲמִירִים אִזּוּ מִן הַכְּרִי וְלֹא
מִן הָעֵיסָה וְלִר"ש אֵף מִן הָעֵיסָה וְדַחֵי
רַבָּא בְּעֵלְמָא שִׁינִי קוֹנֵה וְהֵכָא מִשּׁוּם
תַּעֲזוּב יִתִּירָא וְאֲבִי תַּעֲזוּב יִתִּירָא
לְמַפְקִיר כְּרֵמּוֹ אִם כֵּן לְרַבָּא לְמַפְקִיר
כְּרֵמּוֹ פְּסוּר מִן הַפָּאָה לִר"ש וְאִם
הֵיכִי מוֹכַח הֵכָא דְמִינִי קַתְנִי דִּילְמָא
מִתְנִי דְקַתְנִי כֹל שְׁחִיב צָפָא חִיב
בְּמַשְׁכָּר לִר"ש הֵיכִי יִזְלֵל לְרַבָּא נִמְי
תַּעֲזוּב יִתִּירָא לְמַפְקִיר כְּרֵמּוֹ וְתַרְמִי
ש"מ דֵּהָא אֲבִי נִמְי דְּדִרִישׁ לִיה
בְּהַגּוֹל קָמָה (שס נד.) לְמַפְקִיר כְּרֵמּוֹ
לְכִיעַ דִּרִישׁ לֵה צִפְיָא דְתַמּוּרָה (דף
א.) לְמִילְתָּא אַחֲרֵיתִי דְקָאָמֵר הַתּס
אֲבִי כֹל דְאָמֵר רַחֲמֵנָא לֹא תַעֲזִיד אִי
עִזִּיד מַהֲנִי לִיה מוֹתֵיל רַבָּא וְהִרִי
פָּאָה דְאָמֵר רַחֲמֵנָא לֹא תַחֲלֵה וְאֲמַרְנִי
דֹּאס לֹא הִפְרִישׁ מִן הַקְּמָה יִפְרִישׁ
מִן הָעוֹמֵרִין אִזּוּ מִן הַכְּרִי לְרַבֵּן אִזּוּ
אֵף מִן הָעֵיסָה לִר"ש אֲלֵמָא דֵּלָא מַהֲנִי
וּמַשְׁנִי אֲבִי הַתּס מִשּׁוּם תַּעֲזוּב יִתִּירָא
וְרַבָּא תַּעֲזוּב יִתִּירָא לְמַפְקִיר כְּרֵמּוֹ
וְהַשְׁתָּא צִין אֲבִי וְצִין אֲבִי דְרִישׁ
תַּעֲזוּב לְמַפְקִיר כְּרֵמּוֹ וְרַבָּא סָדָר
דְּבַעֲלָמָא אִי עִזִּיד מַהֲנִי דִרִישׁ נִמְי
מִתַּעֲזוּב דִּירִפִּיר מִן הָעוֹמֵרִים אִזּוּ
מִן הַכְּרִי אִזּוּ מַעֲסִיקָה לִר"ש דֵּלָא
נִימָא אִי עִזִּיד מַהֲנִי אֲבִל אִי בְּעֵלְמָא
שִׁינִי קוֹנֵה לִר"ש כְּמוֹ בְּגוֹל אֵין סָדָרָא לְהַעֲמִיד תַּעֲזוּב שִׁפְרִישׁ
מִן הָעֵיסָה אֲלֵא דְלוּקָא מַעֲמִירִים אִזּוּ מִהַכְּרִי וְרַבָּא סָדָר דְתַעֲזוּב
לְמַפְקִיר כְּרֵמּוֹ וְלִר"ש שְׁמַעוֹן שִׁפְרִישׁ מִן הָעֵיסָה אֲע"ג דְּבַעֲלָמָא
בְּעֵלְמָא נִמְי כֹּל דְאָמֵר רַחֲמֵנָא לֹא תַעֲזִיד אִי עִזִּיד לֹא מַהֲנִי לְרַבָּא:
וְהָא

בא אליבא דרבא דמין קתני דילמא מתניתין דכל שחייב בפאה חייב במעשר ר' ישמעאל היא וי"ל
נזוב למפקיר כרמו מוקי לה נמי למפריש מן העיסה בפ"ק דתמורה דלא תימא אי עביד מהני:

(א) נראה ד"ל דמה שכן זרעוני בחצר מחסומא וכו'.

עין משפט
נר מצוה

כה א מ״י פ״ג מהל' אצות
הטומאה הל״א:
כו ב ג ד מ״י פ״ג מהל'
טומאת אובולין הלכה ג:
כז ה ו ז מ״י פ״ב מהל'
דרמות הל״ב:
כח ח מ״י פ״י מהל' צבורים
הל״ז:
כט ט ט״שׁ ע״ד ק״י סא
סערי:
ל י מ״י פ״ה מהל' מתנות
עניים הל' כו:
לא כ מ״י שס פ״ג הל״א:

תום' הרא"ש

שם טומאה חמורה בעולם
אריה טומאה חשך ששם
מקום חימה ליפול
מבטחה בעל שרצה
טומאה חמורה שצריכה
שם מקום אבל
מטמא חצץ צריכה מטמא
בעלמא ונבלה במתה טמאה
ונבלה קטן טהור צריכה
חצץ צריכה מטמאה היינו
לצרך פחות מכיות עם פחות
מכביצה ואוכלין כדפרשי
מלא בכיות מטמא
ואם וכלים מלא בחמשה
ומיה ונבלה בעיני שחטה
לגור לגר לבר פרא היינו
אילא כעין מחטלה
דורעינה וקדתי היאם
ושמריה קדתי היינו
דמדיקא היו שמורין
לאם אלא לאו דורעינה
מחטלה לבמה. ואם היו
שמורין קדתי שישמאן
נשמרין קדתי לאם ושמורין
אמא קתי שחטצה
דבשלמא לפי המסקנא ניוחא
חצץ חצץ חצץ חצץ
שעלו חצץ חצץ חצץ
לדורעא חצץ חצץ חצץ
לדורעא חצץ חצץ חצץ
לאם נניחה כשהן רכין
קודם שיתקשו בלא בינה
אין חמיהם לאדם. לפי
אשתי נכרי מן יתקש
לאם מה לי בחצר מה לי
בינה ולי שמום דבדורי
בין בן דרישה נמו מביצר
אחא הענידה בחצר ארץ חייב
ואם ופטר ואם צריך חייב
נפן פטור בחצר בן. וכן
הקורטין שחטצה. ר' קמיל
שאינו דרישה חצץ
קובעת חצץ
דצריך בדבר ששנמה
מלאכתו וסיהא ואובד
קורטין ציצורין דלעיל
אמני בלחשין ומחייבין
בוצר שאין גרין וחצץ
ממילא מנר מלאכתו והא
חנן פ' כמס' כשביעיל כל
שאין מיוחד לא לכולל
אדם עליו לאכול בהמה
חשוב עליו לאכול אדם
ואוכל בהמה נותנין עליו
חומרי אדם וחומרי בהמה
כדן האובד והקורטין
דסיסא אל ק' לחך
דשמעתין דאמר דסמיתור
אדם קיימי דהיינו קדש
בוצר כחפ' יעיל' דסמיתור
מיוחד לא לכולל אדם
גידא ולא לאכול בהמה
אדם ואם שחט עליו לאכול
אדם ולא לאכול בהמה
נותנין עליו חומר ש' זה
לפי משמטתו אכל אדם
שחט אדם קא אין איכול
לשנותו לבמה ע"מ
מחטלה אלא ש"מ
אדם קתי ש"מ חימה
דאמרי ביה שחט חגול
אדם סבר דלי' שמעון
שינוי קנה מרקאמ
וחכא מושב רכבי תעוב
למפקיר כרמא. א"כ לרוב
למפקיר תעוב חיתרא אחא